

Priority Rady pro rok 2012

A. Priority blíže specifikované pro oblast televizního vysílání:

I. Monitoring obchodních sdělení

1) Ochrana spotřebitele

Ochrana spotřebitelů bude i v roce 2012 v centru zájmu Rady. Těžištěm činnosti Rady v této oblasti by se měla stát ochrana dětských spotřebitelů před reklamou a jinou formou obchodních sdělení, která přispívají k epidemii dětské obezity a s ní souvisejících zdravotních komplikací. Reklamy propagující tučné, sladké a slané produkty, mimo jiné sladké nápoje, produkty řetězců rychlého občerstvení, sladkosti prezentované jako zdravé (pro vysoký obsah mléka či vitamínů) jsou pro děti potenciálně velmi nebezpečné. Děti nedokáží kriticky vyhodnotit, co je reálným obsahem a cílem takových obchodních sdělení a s dětskou důvěřivostí akceptují tvrzení v reklamě prezentovaná. Rada si je bohužel vědoma, že bohužel ani řada rodičů není schopna či ochotna vnímat reklamy s odstupem a eliminovat jejich dopad na své děti.

Z těchto důvodů si Rada jako jednu z hlavních priorit pro rok 2012 zvolila právě tuto oblast. V rámci naplňování dané priority si Rada nechá zpracovat rozsáhlý reprezentativní sociologický výzkum, jehož cílem bude zjistit podíl reklamy na uvedené komodity na reklamních investicích v televizním vysílání, spotřebitelský efekt těchto kampaní na děti a jejich rodiče a schopnost potenciálních spotřebitelů kriticky tato obchodní sdělení vyhodnocovat.

V rámci této priority Rada rovněž hodlá navázat na dosavadní konstruktivní spolupráci s Českou národní bankou při dohledu nad reklamami propagujícími spotřebitelské úvěry. Tato oblast je považována vzhledem ke svému možnému negativnímu dopadu na nedostatečně informované spotřebitele za velmi významnou.

2) Umístění produktu

Umístění produktu, zejména pak vyhodnocování, jakým způsobem provozovatelé produkty do svých pořadů umísťují, zda nedochází k jejich nepatřičnému zdůrazňování, či zvláštnímu zmiňování za účelem jejich propagace, bylo prioritou Rady již v předcházejícím roce. Vzhledem k tomu, že se jedná o významný fenomén ve vysílání, který vzbuzuje v případě nevhodného použití značnou nevoli diváků, Rada se na něj přednostně zaměří i v roce 2012.

Monitoring a screening vysílání se soustředí na pořady, u nichž je dlouhodobě sledována tendence poskytovat umístěnému produktu nepřírozený prostor, čímž se umístění stává obtěžujícím a rušivým, a v důsledku toho dochází i k možnému porušení zákazu nepatřičného zdůrazňování umístěného produktu.

II. Monitoring vysílání mimo obchodní sdělení

1) Ochrana dětí před negativními dopady vysílání

Ochrana dětí před negativními dopady televizního vysílání je tradičně doménou kontrolní činnosti Rady. V roce 2010 a 2011 se Rada soustředila na monitoring odpoledních vysílacích časů celoplošných televizních provozovatelů, se zaměřením na kriminální seriály, v nichž lze očekávat výskyt obsahů potenciálně nebezpečných pro dětské diváky. Pro rok 2012 se Rada rozhodla zaměřit na monitoring a vyhodnocování upoutávek na pořady, k jejichž samotnému odvysílání dochází až po 22. hodině. Je běžné, že provozovatelé v průběhu celého dne prostřednictvím upoutávek zvou diváky k nočním pořadům, které samy o sobě jsou způsobily ohrozit psychický, fyzický či mravní vývoj dětí a mladistvých. Rada si je vědoma skutečnosti, že upoutávky na takové pořady lze

zpracovat zcela bezproblémovým způsobem, aniž by byly pro dětského diváka nevhodné. Nicméně v řadě případů je možné vysledovat, že se v upoutávkách vyskytují sekvence, které negativní dopady na dětské diváky mít mohou. A právě na tuto formu selfpromotion se Rada cíleně zaměří.

V rámci této priority se Rada opětovně bude věnovat aktivnímu vyhledávání opakovaného odvysílání pořadů, které již v minulosti byly předmětem uložené sankce. Provozovatelé mnohdy neváhají do některého ze svých programů znova zařadit pořad v chráněném časovém rozmezí mezi 6. a 22. hodinou, přestože již i soudní přezkum prokázal, že odvysíláním konkrétního pořadu v dané době je porušován zákon.

2) Naplňování povinnosti provozovatele vysílání ze zákona dle § 31 odst. 4 zákona o vysílání

Dle tohoto ustanovení je provozovatel ze zákona, Česká televize, povinen sestavovat programovou skladbu tak, aby ve svém vysílání poskytoval vyváženou nabídku pro všechny obyvatele se zřetelem na jejich věk, pohlaví, barvu pleti, víru, náboženství, politické či jiné smýšlení, národnostní, etnický nebo sociální původ a příslušnost k menšině.

Rada hodlá na základě monitoringu vysílání, rešerší programové nabídky veřejnoprávního provozovatele a dotazníkového průzkumu vysledovat, zda ve vysílání veřejné služby nelze odhalit dramaturgické mezery, v jejichž důsledku nejsou uspokojovány potřeby určitých konkrétních diváckých skupin.

III. Zpřístupnění vysílání pro zrakově postižené

Obdobné prioritě se Rada věnovala již v roce předcházejícím. Pro rok 2012 Rada plánuje důsledně vyhodnocovat, zda provozovatelé na svých programech spustili vysílání tzv. audiopopisů, jejichž prostřednictvím zpřístupňují své pořady zrakově postiženým divákům.

Při plnění této své priority Rada hodlá přizvat ke spolupráci Sjednocenou organizaci nevidomých a slabozrakých, která sdružuje občany, pro něž je právě tato služba určena. Rada je přesvědčena, že právě ti, pro něž jsou audiopopisy určeny, mohou nejlépe posoudit, zda je tato služba naplňována efektivně a kvalitně.

IV. Mediální gramotnost

Problematika mediální gramotnosti byla vložena do kompetence Rady novelou zákona o vysílání účinnou od 1. června 2010. V roce 2011 si Rada nechala od Centra mediálních studií při Univerzitě Karlově v Praze zpracovat sociologickou studii, jejíž cílem bylo zjistit, jaká je úroveň mediální gramotnosti napříč českou společností. V létě 2011 Rada přijala a zveřejnila první část tohoto výzkumu, který vyhodnocoval úroveň mediální gramotnosti populace ČR starší 15 let. Na konci listopadu pak byla přijata a zveřejněna druhá část výzkumu, zaměřená na děti školního a předškolního věku.

Po této rozsáhlé komplexní studii si pro rok 2012 Rada naopak vytyčila úzký segment, který je nedílnou součástí mediální gramotnosti, a tím je schopnost diváků kriticky vyhodnocovat obsahy obchodních sdělení, a to se zaměřením na reklamy propagující nezdravé potraviny (sladké, slané, tučné.). Tato priorita se překrývá s prioritou stanovenou v rámci ochrany spotřebitele.

B. Priority blíže specifikované pro oblast audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání:

1) Ochrana spotřebitele

Ochrana spotřebitele byla v roce 2011 klíčovým úkolem při monitoringu audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Monitoring vysílání nelineárních služeb se hodlá i v roce 2012 důsledně zabývat souladem obchodních sdělení s požadavky zákona č. 132/2010 Sb. a

zákona č. 40/1995 Sb., potažmo zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. V otázce ochrany spotřebitele pak Rada hodlá navázat úzkou spoluprací s ostatními dozorovými orgány pro oblast reklam. Spolupráce by měla spočívat zejména ve formě stanovisek, či konzultací v případech, u kterých není zřejmé, zda uvedená obchodní sdělení spadají, či nespádají do kompetence Rady. V rámci těchto kompetenčních rozporů již byla zahájena spolupráce s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR.

2) Prověření koncepce monitoringu nelineárních služeb

V roce 2011 byla v rámci Úřadu Rady vytvořena plně funkční koncepce monitoringu nelineárních služeb, která umožnila, aby v průběhu devíti měsíců byly zanalyzovány veškeré evidované služby. Pro rok 2012 chce Rada pokračovat ve využívání softwarového systému k vyhledávání nezaevidovaných audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Za tímto účelem bude užívaný software podroben úpravám a aktualizaci. Na vyhledávání provozovaných, ale nezaevidovaných služeb na vyžádání se zaměří rovněž činnost externích screenerů.

3) Kooperace se samoregulátory v oblasti regulace nelineárních služeb

Rada v roce 2012 bude pokračovat ve spoluprací se samoregulátorem pro oblast poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, SPIR. Rada vnímá úspěšnou spoluprací se samoregulátorem jako ideální doplněk regulace, jejímž cílem je předcházení deliktů a souvisejících správních řízení.

4) Zpřístupnění služeb osobám se smyslovým postižením

Pro rok 2012 Rada připravuje systematické vyhodnocování, zda evidovaní poskytovatelé ve svých službách plánují, nebo již spustili vysílání tzv. audiopopisů, jejichž prostřednictvím zpřístupňují své pořady zrakově postiženým divákům, a zda své vysílání zpřístupňují sluchově postiženým prostřednictvím skrytých nebo otevřených titulků.

5) Vydání stanovisek k výkladu neurčitých právních pojmů

V rámci monitoringu audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání byl v minulosti rozporován ze strany několika poskytovatelů výklad pojmů „*činnost převážně hospodářská*“ a „*soutěž s televizním vysíláním*“. Rada hodlá vypracovat právní rozbor, jehož závěrem bude vydání stanoviska, které jasně definuje výklad uvedených pojmů.

C. Priority blíže specifikované pro oblast rozhlasového vysílání

Pokračovat v podrobném zaměření se na obchodní sdělení v rozhlasovém vysílání, a to v rozsahu odpovídajícím nejméně stavu roku 2011.

Otevření diskuse o možnosti změny současného „duálního systému vysílání“, spočívající zejména v přidání možnosti vysílání terciálního sektoru – komunitních (neziskových) rádií.

Naplnění povinnosti provozovatele vysílání ze zákona dle § 31 odst. 4 zákona o vysílání

Dle tohoto ustanovení je provozovatel ze zákona, Český rozhlas, povinen sestavovat programovou skladbu tak, aby ve svém vysílání poskytoval vyváženou nabídku pro všechny obyvatele se zřetelem na jejich věk, pohlaví, barvu pleti, víru, náboženství, politické či jiné smýšlení, národnostní, etnický nebo sociální původ a příslušnost k menšině.

Rada hodlá na základě monitoringu vysílání, rešerší programové nabídky veřejnoprávního provozovatele a dotazníkového průzkumu vysledovat, zda ve vysílání veřejné služby nelze odhalit dramaturgické mezery, v jejichž důsledku nejsou uspokojovány potřeby určitých konkrétních diváckých skupin.

D. Priority blíže specifikované pro oblast rozpočtu, účetnictví a výpočetní techniky

I. Oblast účetnictví a rozpočtu

1. Státní pokladna - pokračování v implementaci projektu SP do účetních a kontrolních procesů RRTV
2. Aktualizace interních směrnic

II. Oblast IT

1. Dokončení projektu posílení bezpečnosti vnitřní sítě
2. Průběžná aktualizace výpočetní techniky a softwarového vybavení dle potřeb a požadavků se zaměřením na rozšíření úložných kapacit pro potřeby archivace monitoringu rozhlasového a televizního vysílání